No. 1392 Zaterdag 3 September 1910. 27ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Waterkant, Overzijde.
Oud No. 223. Nieuw No. 4.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Vic. Apost. Curaç.
LITT. PAST.
No. 1.

fr. Michael Gregorius Vuijlsteke,

ORD. PRAED.

Door de genade Gods en de gunst van den H. Apostolischen Stoel verkozen titulair Bisschop van Charadrus en Apostolisch Vicaris van Curaçao,

aan de Geestelijkheid en de Geloovigen van het Vicariaat

ZALIGHEID IN DEN HEER!

Welbeminde Geestelijken en Geloovigen,

Bij Apostolische Breve, gegeven onder den Visschersring, den 10en Juni 1910, heeft het Onzen H. Vader, den heilzaam regeerenden Opperherder, Paus PIUS X, in zijne bewonderenswaardige bezorgdheid voor alle Christelijke Kerken en geloovigen, behaagd, Ons, geringen en nietswaardigen Dienaar, te benoemen tot Apostolisch Vicaris van het Vicariaat van Curaçao; en daarenboven bij andere Breve van gelijke dagteekening en onder gelijk zegel tevens te verheffen tot de Bisschoppelijke Waardigheid met den titel van Bisschop van Charadrus, onder het Aartsbisdom van Seleucia.

U, beminde Geestelijkheid en Gel. van deze benoeming en verheffing in kennis te stellen, is het doel van dit schrijven. Onnoodig U te zeggen met welke gemengde gevoelens deze tijding Ons vervulde. Van den eenen kant de overtuiging, die Wij in Ons ronddragen, van eigen onwaardigheid en het gebrek aan sterkte om de verantwoording aan dit verheven ambt verbonden op Ons te nemen, en aan den anderen de zekerheid, dat hier de stem van den Oppersten Herder der zielen gesproken heeft door zijn Plaatsbekleeder op aarde, brachten Ons in tweestrijd. Met den H. Paulus op het midden van zijn weg tegengehouden, mochten Wij vragen: „Heer, wat wilt Gij, dat ik doen zal?" 1)

Het was immers verre van Ons de denken, dat Wij voor dit verheven ambt in aanmerking zouden komen. De beschouwing der uitstekende mannen en heilige priesters, die dit Vicariaat sedert het begin der vorige eeuw bestierden, en uitblonken door zooveel deugd en apostolischen ijver, en onder hen, omdat Hij van nabij door Ons gekend is, Hij, die zoo onverwacht aan zijne dierbare kudde is ontrukt, brachten Ons de woorden van Mozes op de lippen, toen God hem had uitverkoren, om zijn volk en zijn priesters te leiden: „Wie ben ik, Heer? 2)

In dezen tweestrijd kon slechts de gehoorzaamheid aan het Hoogepriesterlijk bevel beslissen. En liever dan Ons te verzetten, wijzende op Onze volkomen onwaardigheid, hebben Wij het besluit en bevel des H. Vaders voor dat van Christus zelven gehouden, en de leiding der Goddelijke Voorzienigheid in dezen met den diepsten eerbied aanbeden, vertrouwende op de woorden des Zaligmakers tot zijne Apostelen: „Niet gij hebt Mij uitverkoren, maar Ik u." 3) „Vertrouwt op Mij." 4) En wat konden Wij anders doen dan al Ons vertrouwen stellen op Hem, die beloofd heeft met zijne Kerk te zullen blijven tot het einde der tijden, Onze eigen zwakheid vergetend, en al Onze kracht puttend uit Hem?

Maar er was nog een andere rede, die Ons aanspoorde Ons aan het bevel van den Vader der Geloovigen te onderwerpen.

Hoezeer wij ook gewenscht hadden met Gods genade in onzen tegenwoordigen werkkring tot aan den dood te volharden, en nimmer vrijwillig zouden besloten hebben Ons werk te verlaten op dit eiland, waar het aantal priesters zoo gering, en dat der zielen zoo groot is, van het oogenblik, dat Ons de benoeming tot uw Herder en Vader bereikte, werd ons hart onweêrstaanbaar tot U getrokken, en verlangden Wij naar het uur in uw midden te mogen terugkeeren. Immers Wij hadden de ondervinding van uw voorbeeldig geloof en uwe vele goede werken. Waar anderen niet te vergeefs hadden gearbeid, en waar Geestelijkheid en Geloovigen de sterkste bewijzen van aanhankelijkheid en gehoorzaamheid hadden ondervonden, daar hoopten Wij ook diezelfde bereidwilligheid te zullen aantreffen.

Want al moge er nog veel aan uwe volmaaktheid en kennis van geloofszaken, vooral onder zekere klassen dezer maatschappij, ontbreken, de roem van uw geloof is tot de omliggende eilanden en staten doorgedrongen, zooals de H. Paulus kon zeggen van de geloovigen van Thessalonika: „Zoodat Gij een toonbeeld geworden zijt voor alle geloovigen van Macedonia en Achaia." 5)

Zonder iets te willen afdingen op de geestelijke en stoffelijke ontwikkeling van andere eilanden in den omtrek, of zelfs zonder te twijfelen aan het geloofsleven van naburige staten, de eilanden, tot dit Vicariaat behoorend, kunnen de vergelijking glansrijk doorstaan. Waar treft men op eenzelfde aantal geloovigen zooveel priesters aan en met zoo prijzenswaardigen ijver bezield? Waar zijn binnen zoo korten tijd zooveel kerken aan den dienst des Heeren toegewijd? Waar is het Bijzonder Onderwijs, dank zij de onvermoeide zorgen der Apostolische Vicarissen, en den onwaardeerbaren steun van het Nederlandsch Gouvernement, en niet minder de heldhaftige toewijding der Eerw. Zusters en Fraters, zoo diep doorgedrongen als onder U? Veronderstelt dit alles niet een vruchtbaren bodem, die een rijken oogst belooft? Zoo de werklieden maar niet ontbreken, en hun leider slechts zijn plicht doet. Voor het eerste moet Gij onophoudelijk bidden, en voor het tweede komt alle verantwoordelijkheid op Onze zwakke schouders neêr.

En tot deze punten genaderd, richten Wij het woord tot U, Beminde Geestelijkheid en Onze Medearbeiders in den Wijngaard des Heeren. Uw onberispelijk gedrag, een voorbeeld voor uwe parochianen en een voorbeeld ook voor Uwe Herders, Uw geest van opoffering, door niemand minder bewonderd dan door U zelven, Uwe gehechtheid aan Uwe parochianen, ofschoon zij U weinig konden weêrgeven, tenzij hun dankbaarheid, in één woord, uwe priesterlijke deugden, vervullen Ons met het volste vertrouwen. Van uwen kant zal het niet aan medewerking met Onze zwakke pogingen ontbreken, zoo min als aan onderlinge, eensgezinde samenwerking. Laat U niet ontmoedigen door den strijd van buiten, maar deze integendeel U sterker maken, en naar nieuwe middelen doen uitzien om uwe parochianen tegen het bederf te bewaren, of van het pad der zonde terug te brengen. Den grondslag hebt Gij; de liefde tot den evenmensch, zoo noodig voor het predikambt, is in uwe harten gestort. Moge Gods genade haar steeds volmaken.

Ook van U, beminde Geloovigen, verwachtten Wij veel. Wij zijn overtuigd van uw vertrouwen in uwe priesters. Welnu, toont hun steeds dat vertrouwen door hen te gehoorzamen, wanneer zij U vermanen, door naar hen te luisteren, als naar het woord van God zelven. Dit is de grootste troost op aarde, dien Gij hun schenken kunt, en Wij verlangen geen anderen, want Wij vragen slechts om uwe zielen, opdat Wij ze leiden mogen tot het eeuwige leven.

Om echter al deze zegeningen van het begin van Onze zending af waardig te worden, behoeven Wij uw gebed en de verdiensten van uwe goede werken. Het gebed alleen is niet voldoende, wanneer het niet vergezeld gaat van boetvaardigheid en een godvruchtig leven.

Om zeker te zijn van geestelijken steun, dien Wij zoozeer behoeven, stellen Wij Onze Herderlijke Bediening, niet zonder innige dankbaarheid voor de reeds ontvangen genaden gedurende Onze priesterlijke loopbaan door de machtige voorspraak der Onbevlekte Maagd en Moeder Gods Maria en Haar zuiveren Bruidegom den H. Joseph, onder Hun beider veilige bescherming. Behoeven Wij immer het eendrachtig gebed der Geloovigen en de voorspraak van Gods lieve heiligen, meer dan ooit zijn zij Ons noodzakelijk in de dagen die Onze Bisschoppelijke Wijding voorafgaan.

Daarom verzoeken Wij bij dezen en bepalen Wij, dat tot aan den dag der Consecratie in elke H. Mis, wanneer de Rubrieken het veroorloven, het gebed „de Spiritu Sancto" als Oratio Imperata, zal gebeden worden. Eveneens, dat na alle vastgestelde HH. Missen, onmiddelijk na de gebeden door Z. H. den Paus voorgeschreven, de Litanie van de Allerheiligste Maagd met de Geloovigen zal gebeden worden. Deze laatste gebeden blijven Wij vragen ook na de Consecratie tot den dag Onzer komst in uw midden.

Ook vragen Wij uwe gebeden, Beminde Geestelijkheid en Geloovigen, voor onzen H. Vader den Paus, die er zoo zeer op uit is de Hem toevertrouwde Kerk van alle smet en dwaling te vrijwaren, opdat God zijn dierbaar leven in lengte van dagen spare, Hem zalige op aarde, en Hem niet overlevere aan de willekeur zijner vijanden; voor Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin en Haar Koninklijk

Gezin, en voor allen die het gezag vertegenwoordigen „dat uit God is," 6) en waaraan de onderdanen niet straffeloos weêrstaan, opdat wij onder een wijs en rechtvaardig Bestuur noch aan het eene, noch aan het andere Gezag te kort komen.

Wij kunnen moeilijk eindigen zonder den man te gedenken, naar Wien uwe gedachten, in deze dagen, ongetwijfeld heengetrokken worden, en Wiens naam niet dan met innigen eerbied onder U genoemd wordt, Z. D. H. MGR. VAN BAARS. Wat heeft het Vicariaat veel in dezen zorgzamen Leider verloren! Hebt Gij ooit een zielenherder gekend zoo vol ijver als Hij, in al de tijdperken van zijn priesterlijken en Bisschoppelijken loopbaan? Had Hij ooit andere verlangens dan zijne kudde langs veilige, ofschoon soms moeilijke wegen te leiden naar het eeuwig Vaderland? Was zijn ijver niet boven alles oprecht, en kunnen niet met reden de woorden der H. Schrift op Hem toegepast worden: „De ijver voor uw Huis heeft Mij verslonden?" 7) En dan denken Wij niet zoozeer aan den uitwendigen luister des tempels, als wel aan het geestelijk gebouw der zielen. Gij herinnert U nog zijne laatste vermaningen, tot een werkdadig geloofsleven en gehoorzaamheid aan uwe Herders, zijne bezorgdheid voor U, toen Hij ging sterven, en hoe Hij in die laatste oogenblikken zijn plicht als Herder niet vergat.

Hoeveel redenen van dankbaarheid hebt Gij jegens God, dat Hij U dien Herder gedurende 13 jaren in volle kracht bewaard heeft! Hoe gemakkelijk moet het U vallen, door erkentelijkheid gedrongen, zijne lessen in beoefening te brengen, en zijn voorbeeld te volgen! En mocht het nog niet tot Hem gezegd zijn: „Welaan, goede en getrouwe dienstknecht, treed binnen in de vreugde uws Heeren," 8) het staat aan U, door gebed en boetvaardigheid, Hem de poorten des Hemels te ontsluiten.

En nu eindigen Wij, Beminde Geestelijkheid en Geloovigen, in de hoop op een spoedig wederzien, met de heilbede van den Apostel: „De genade en de vrede zij met U." 9)

En zal dit Ons Herderlijk schrijven op den eersten Zondag na de ontvangst, volgens gebruikelijke wijze, aan de Geloovigen worden voorgelezen.

De Apost. Vicaris en verkozen Bisschop voornoemd

† FR. M. G. VUIJLSTEKE.

Gegeven te Bayamon—Porto-Rico
19 Augustus 1910.

1) Hand. IX. 6.
2) Exod. III. 11.
3) Joan. XV. 16.
4) Joan. XVI. 38.
5) Thess. I. 7.
6) Rom. XIII. 1-2.
7) Ps. LXVIII. 10.
8) Matt. XXV. 28.
9) Thess. I. 2.

Curaçao, 3 September.

Gemakkelijke roem.

Er werd in het interview, dat de *N. Rott. Cour.* dezer dagen publiceerde en gehouden was met een dignitaris van het Vaticaan, een zeer merkwaardig woord gesproken. Gewagende van de meer dan vrije manieren, welke de Spaansche minister-president zich in zijn optreden tegenover den H. Stoel veroorlooft, zeide de prelaat, dat de regeering van Madrid vermoedelijk een minder aggressieve houding zou aannemen, wanneer zij met een mogendheid had te doen, welke haar standpunt met kracht van wapenen kon verdedigen.

De opmerking is snijdend.

Men herinnert zich, hoe ook in Frankrijk de anti-clericale ministers der laatste jaren met veel sans-gêne de Curie behandelden, moedwillig de zaken op de spits dreven en zelfs de gewone diplomatieke gebruiken niet in acht namen. Welk een anderen toon zouden diezelfde „staatslieden" hebben aangeslagen, wanneer de Paus over een sterk leger had te beschikken, of ernstige handelsbelangen aan het onderhouden van goede betrekkingen met den H. Stoel waren verbonden! De wijze, waarop het gouvernement van Parijs indertijd bakzeil haalde tegenover Engeland te Fashoda, laat op dit punt weinig of geen twijfel over.

Het anti-clericalisme maakt het zijnen helden dan ook wel gemakkelijk! Materieel zijn Briand en Canalejas de sterksten. En wanneer zij dan tegen alle recht en reden in, door bruut machtsmisbruik hun zin doorzetten, dan worden zij geprezen om hun bekwaamheid, dan hebben zij een groote overwinning behaald, dan verwerven zij zich een internationale vermaardheid. Zonder zijn weinig heldhaftigen en nog minder eervollen strijd tegen de Kerk zou de Fransche minister een vrijwel onbekend persoon wezen in Europa, en Canalejas, die op de Fransche „lauweren" blijkbaar „afgunstig" is, ware te eenenmale obscuur gebleven. Nu zijn zij ver over de grenzen van hun land bekend, en worden hunne figuren door de anti-clericale pers van gansch Europa opgeblazen tot de afmetingen van waarlijk groote mannen! De verlichting, de beschaving, den vooruitgang — dat alles, en zooveel meer nog, hebben zij gered. Maar dat Frankrijk, onder 't bestuur van Briand en consorten in eenigerlei opzicht vooruit gegaan is, zal niemand kunnen beweren. En of Spanje eenige vrucht zal plukken van Canalejas' bedrijf, is meer dan twijfelachtig. Het anti-clericalisme stelt echter geen hooge eischen aan zijn handlangers, wat bekwaamheid en verdienste betreft. Een, liefst hardhandig, optreden tegen de Kerk is voldoende. Men wordt dan spoedig een beroemd man!

En niet slechts gemakkelijk, de taak der anti-clericalen is doorgaans ook veilig. De revolutionnaire strijdmiddelen, die zij zich zelven zoo noodig veroorloven, de opruiing der massa, de daden van geweld door Briand c.s. gepredikt in de dagen, toen zij nog niet tot macht en aanzien waren gekomen, heeft men van de zijde der katholieken niet te duchten. Er is in den laatsten tijd in liberale en socialistische bladen — ook ten onzent — druk geschreven over „clericale oproeren", waarmee in Spanje zou worden gedreigd. Men weet echter wel, men kán althans weten, dat de roode vlag niet die der Kerk is en dat straattumult of gewelddadig verzet tot de strijdmanieren harer tegenstanders behooren.

Blijken de katholieken zich daarvan te onthouden, dan heeft men echter terstond weer deze verklaring bij de hand: het volk is onverschillig, beter nog: het sympathiseert met de regeering: de klachten van Rome vinden geen weerklank bij de natie, de protesten van den clerus zijn kunstmatig, overdreven, ongegrond! En de machtige pers, waarover het anti-clericalisme beschikt, verspreidt dergelijke voorstellingen naar alle windstreken.

Voorloopig blijft dus het spelen van den anti-clericaal een niet moeilijke en tevens dankbare rol: men loopt er, stoffelijker-wijze gesproken, weinig of geen gevaar bij en voor de claque wordt gezorgd! Wat kunnen de pseudo-staatslieden meer verlangen?

Het Centrum.

DE ZELFMOORD VAN FRANKRIJK.

In aansluiting met wat Pastoor J. H G. JANSEN schreef aan *Het Centrum* onder den titel Het Roomsche Schild, in het nummer van 1 Juli, naar aanleiding van het wetsvoorstel van Senator Lannelongue tegen de ontvolking van Frankrijk, acht Z.Eerw. het de aandacht waard eenige punten aan te stippen uit een artikel van Paul Leroy-Beaulieu in zijn eigen tijdschrift de *Economiste français* gepubliceerd en zakelijk uitvoerig weergegeven in de *N. R. Ct* van Maandag 4 Juli 1910, Avondblad, C.

„Belangwekkend (noemt haar het blad) de beschouwing, die de heer Beaulieu naar aanleiding van de verontrustende bevolkingscijfers ten beste geeft."

Volgens Leroy-Beaulieu „is het Fransche volk bezig zich te zelfmoorden"; „het heeft den strop reeds om den hals geslagen. De ademhaling wordt voortdurend zwakker en benauwder en men kan het oogenblik gissen, waarop zij geheel zal hebben opgehouden."

„Dat oogenblik komt beslist," „voor het einde van de 22e eeuw", „wanneer men op den ingeslagen weg voortgaat". En dat staaft hij:

„In Frankrijk is het aantal huwelijken bijna even groot als elders, maar er komen geen kinderen meer." „Het aantal huwelijken is nog vrij normaal te noemen, het aantal echtscheidingen neemt er meer en meer toe." „Gegeven de weinige moeilijkheden, die de overheid in het algemeen aan echtscheidingen in den weg legt, mag men veilig aannemen, dat het aantal nog geruimen tijd zal blijven toenemen". Langzamerhand zal ook het platteland worden aangetast.

Leroy-Beaulieu noemt — dit zij hier terloops aangedikt — *de echtscheiding* een „*kwaad uit een moreel oogpunt zoo groot, dat het niet anders dan tot droefenis kan stemmen.*" „Het toenemend aantal echtscheidingen moet natuurlijk tot zekere hoogte leiden tot vermeerdering, van het aantal huwelijken."

Nu zou men denken, dat de geboorten toenemen. Helaas, ze nemen schrikbarend af. „*Dat is*, zegt L. B., *de wonde plek, de verschrikkelijke wonde plek.* De Fransche nataliteit is nu al gedurende bijkans een eeuw aan het afnemen. *Maar in de laatste tien of vijftien jaar is de daling zoo overhaast in haar werk gegaan, dat men op hèt oogenblik* —het kan niet genoeg herhaald worden — *voor een duidelijk merkbare ǹ nationalen zelfmoord staat.*" Dat zijn vreeselijke woorden, welke de statistiek maar al te zeer rechtvaardigt. De gegevens noemen cijfers, die doen rillen.

Frankrijk leert, dat de mensch sommige zonden allerminst straffeloos bedrijft. Frankrijk laat zien, der booze wereld ten afschrik, den goeden ter waarschuwing, hoe deze zonden tegen de natuur aan den lijve van geheel een volk worden gestraft door den Heer, die eens Onan strafte voor die zonde met een vroegtijdigen dood; door den Heer, dien het eens berouwd heeft den mensch te hebben geschapen, omdat alle gedachte des harten op het kwaad gericht was te allen tijde, en die velen verdelgde van het aanschijn der aarde.

Geen zondvloed meer komt over de aarde, maar veel erger — de mensch wordt zijn eigen beul; de zonde straft zich zelf...... altijd, maar hier duidelijk bovenmate; zij roept, zij schreeuwt ten hemel om wrake... en wordt gehoord......

Zie hier hoe God zijn wraakgericht houdt. Hygiënische voorzorgen kunnen stertecijfers doen verminderen, zij kunnen de vermindering in de geboorten niet goed maken.

Wanneer de gezinnen geen kinderen hebben of slechts één of twee, nooit drie, moet de bevolking noodzakelijk afnemen. Wanneer tien gezinnen bij elkaar niet meer dan vijftien kinderen hebben om twintig personen te vervangen, kan geen vermindering van de mortaliteit groot genoeg zijn om een merkbare afneming der bevolking te verhinderen.

Waar zoekt Leroy-Beaulieu *de* v o o r n a a m s t e o o r z a a k *van den bestaanden toestand*?

Frankrijk, dat het geloof der vaderen langs alle wegen verdrijft uit den lande, verblind Frankrijk, luister!

„De voornaamste oorzaak van den bestaanden toestand *moet* z e k e r *gezocht worden in de verslapping van de godsdienstige gevoelens.*" Het is Paul Leroy-Beaulieu die dit schrijft, en hij is gematigde aanhanger van het oeconomisch liberalisme.

Wat bracht hem tot die uitspraak?

„*Uit een vergelijking van de cijfers* voor de verschillende departementen *blijkt* toch, *dat* afgescheiden van die streken, waar groote voorspoed op œconomisch gebied, ofwel de aanwezigheid van andere nationaliteiten (bv. het Vlaamsche element in het Noorden), (Bravo voor de Vlamingen! Dit bravo staat niet in den tekst, maar wijd ik hun om hun krachtig-inwerkend goed voorbeeld.) op hoogere geboortecijfers van invloed kunnen zijn, *juist in die departementen waar de godsdienstige overtuigingen vrij algemeen hebben stand gehouden*, de nataliteit *naar verhouding* het sterkst *is*. Daarentegen *zijn het de „arrivistischen" en zeer gemoderniseerde departementen, waar de* geboortecijfers het kleinst *zijn*.

„En nu de middelen *om een dreigende ontvolking van Frankrijk tegen te gaan.*"

En ziet, nu doet ook Leroy-Beaulieu soortgelijke middelen aan de hand als de senator Lannelongue, middelen aan de heidensche cultuur ontleend, middelen, die Frankrijk iets langer misschien kunnen laten bengelen aan den strop in zwakke en benauwde ademhaling, maar niet den vollen levensadem vermogen terug te geven.

De Engel, die den strop kan doorsnijden, welken Frankrijk zich zelf om den hals heeft geslagen, die Frankrijk kan afnemen van den schandpaal, dien het voor zich zelf heeft opgericht ten aanschouwe van geheel de wereld; de Engel, die Frankrijk kan redden van een wissen dood, is de godsdienst, die de zonde niet rechtvaardigt, niet bedekt, niet vergoelijkt, maar de zonde zonde noemt en haar verfoeit en leert verfoeien en bestrijdt niet slechts als een maatschappelijk kwaad met maatschappelijk slechte gevolgen, maar ook als een persoonlijk zedelijk kwaad, als een opstand tegen de heilige Wet van God.

Waar Leroy-Beaulieu opmerkt, dat *de voornaamste oorzaak van den bestaanden toestand* zeker *moet worden gezocht in de verslapping van de godsdienstige gevoelens*, daar lag toch voor het grijpen, dat het voornaamste middel om den bestaanden toestand te verbeteren, moet gezocht worden in de herleving van de godsdienstige gevoelens.

Is het bevreemdend, dat dit middel niet wordt gegrepen? Volstrekt niet; wel te betreuren in boete voor anderen en in gebed tot den zwaar beleedigden God van Oneindige Heiligheid en ontzagwekkende Majesteit, tot den onsterflijken Rechter van individu en volken. Maar bevreemdend is het niet.

De godsdienst toch leert onverbiddelijk zelfbeheersching.

Welnu, dat woord is velen te hard. Zij willen het niet grijpen.

Of zij het niet begrijpen?....

Dat oordeelt God.

Mocht de godsdienst nederdalen om Frankrijk te redden! De verderfengel zal wegwerpen het vlammend zwaard en terugkeeren naar God in vrede.

Drankbestrijding.

Het comité der provincie Antwerpen van den „Vaderlandschen Bond tegen Alcoholisme" heeft het volgende verzoekschrift verzonden:

Aan Zijne Majesteit Koning Albert.

Sire.

Het heeft Uw Majesteit behaagd, op 26 Juni laatstleden, de alleszins merkwaardige en indrukvolle zitting van den vaderlandschen bond tegen drankmisbruik, met hoogst derzelver aanmoedigende tegenwoordigheid te vereeren. Het klaarziend en edelmoedig gedeelte uwer natie zal Uwe Majesteit voor dien blijk van instemming met haar doel, oprecht dankbaar blijven.

Uit de daar gegeven cijfers en aangehaalde feiten, zal het Uwe Majesteit ten duidelijkste gebleken zijn in welken benarden toestand het drankmisbruik ons volk gedompeld heeft.

Wij achten het daarom overbodig een nieuwe afschildering van het zedelijk en maatschappelijk verval van ons land te herhalen. De feiten zijn inderdaad te droevig, te ingrijpend om er meer dan gewenscht bij stil te staan. De enkele overweging, dat er, op onzen nationalen bodem, zich meer dan 211.600 herbergen bevinden, dus één op de 34 inwoners, spreekt voor zichzelve.

Het is dan ook met het oog op die sprekende cijfers, dat wij eerbiedig en dringend Uwer Majesteit's aandacht vragen voor de armoe en ellende brengende uitbreiding van het herbergwezen.

Wij, als Antwerpenaren, die het oog richten op de aanhoudende ontwikkeling onzer haven en voorsteden, zien met angst het gevaar tegemoet, dat aan die uitbreiding zeker verbonden is, zonder krachtig optreden van hoogerhand, deze nieuwe volks- en arbeidscentrums, alras met nieuwe alcoholdebieten bezet zullen worden.

Een enkelen blik op onze havenoevers geeft reeds te zien, hoe zich overal en voortdurend meerdere drankinrichtingen nestelen, die ondanks alle bedrijvigheid en loonsverbetering voor de arbeiders, er niet alleen de beste krachten van onzen handel en welvaart ondermijnen, maar tevens de grootste ellende in de gezinnen van den werkman laten voortheerschen.

En alhoewel wij inzien, dat genoemde toestanden niet met één slag of stoot weg te nemen zijn, achten wij toch, dat door ingrijpen van Staatswege, de „uitbreiding" te voorkomen is en er eene trapsgewijze beperking dier drankhuizen kan daargesteld worden zoo hier als over geheel ons land. Want, is het niet verregaand, dat een ieder, die maar als gezaghebbende meent te kunnen optreden als daar zijn: stouwers, foremans, sjouwers of natiebazen, magazijniers, chef-markeerders, bevrachters, enz. enz., er aanstonds op uit is eene drankgelegenheid te openen, quasi als plaats van aanwerving, uitbetaling, enz. * om hierdoor ten koste van zijn ondergeschikten en diens huisgezinnen, zich een dubbel bestaan te verzekeren.

Het is toch een bekend en meermalen aangewezen feit, dat vele arbeiders langs dien weg tot drankgebruik en zóó tot drank-misbruik gebracht worden.

Het is daarom, dat wij meenden aan onzen plicht te kort te doen indien we Uwer Majesteit's aandacht op deze punten niet opmerkzaam maakten.

Uit naam van al wat deftig, eerlijk en edelmoedig is, uit naam van al wat belang heeft in haven, handel en welvaart, uit naam der duizenden armoedige gezinnen, der ongelukkige huismoeders en rampzalige volkskinderen en in de plaats zelfs der ontelbare onbewuste en onmoedwillige drankslaven, smeeken wij."

* Zijn wij wel ingelicht, dan bestaan ook dergelijke verkeerde praktijken in onze goede stad.

Tevens vestigen wij de aandacht der bevoegde Autoriteiten op de overgroote hoeveelheid huizen, waar in 't geheim drank verkocht wordt, in de buitendistricten.

Is daar niets tegen te doen?

Red. *Amigoe.*

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Frater Egbertus. ✠

De Eerw. Fraters van het St. Thomas-college hebben weder een uitstekende, en nog jonge kracht door den dood verloren. In den vroegen morgen van Zondag, 28 Aug. ll. is de Eerw. Frater EGBERTUS ten gevolge van een slepende ziekte, uit hevige bloedspuwingen ontstaan, overleden.

Frater EGBERTUS, in de wereld LAMBERTUS, ANTONIUS JACOBUS VAN BEMMEL, werd geboren te 's Hage 13 Februari 1887. Na zijn Onderwijzersrang behaald te hebben aan de Kweekschool van de Fraters van Tilburg trad hij in die Congregatie op 1 Juni 1905. Van den dag zijner intrede tot April van het vorige jaar was hij in verschillende Scholen van Nederland werkzaam, toen hij op eigen verlangen naar Curaçao werd gezonden.

De goede God is met zijn goeden wil tevreden geweest. Al heel spoedig mocht hij het loon gaan ontvangen, dat is weggelegd voor hen die God dienen.

Onder buitengewone bewijzen van belangstelling werd zijn stoffelijk overschot ten grave gedragen. De Hoog Edelgestr. Heer Gouverneur werd vertegenwoordigd door zijn militairen adjudant, Luitenant BRUSSE.

Gedecoreerd.

De Heer dr. H. A. DE CASSERES is door Hare Majesteit ter gelegenheid van hare verjaring benoemd tot officier in de Orde van Oranje-Nassau, en de Heer A. RIGAUD, ziekenvader in het Militaire Hospitaal, begiftigd met de zilveren medaille dierzelfde Orde.

Onze oprechte gelukwenschen met de onderscheiding hun te beurt gevallen.

Voor het „Militair Tehuis."

De militairen kunnen onder alle opzichten tevreden zijn over hun uitvoering van Zaterdag ll. De opkomst van het Publiek was zeer groot, ook de Gouverneur was tegenwoordig, het programma liep zeer vlot van stapel, en ten slotte werd er na aftrek van alle onkosten nog ± f 100 overgehouden ten bate van het „Militair Tehuis."

Gewijde Muziek.

Er is maar één roep over het mooie concert, Maandag ll. in het Kerkgebouw der Ver. Prot. Gemeente gegeven, en door een groot getal kunstliefhebbers en bewonderaars bijgewoond.

De Weleerw. Heer W. VAN DEN BRINK en de Dames en Heeren Solisten en Koor en Begeleiders verdienen een oprecht woord van lof. De Hoogedel Gestr. Heer Gouverneur vereerde de uitvoering met zijne tegenwoordigheid.

Gezongen werd door het koor *Zonneschijn* van ROB. SCHUMANN en daarna verschillende Soli, Duo's Trio's, Recitatieven en Koren uit HAYDN's *Schöpfung*, een duo, Psalm 95 van MENDELSOHN, waarop een vioolstukje, *Les Rameaux* van FAURE volgde, toen werd om een duo *Crucifix* van FAURE en ten slotte een koor *Lentelied* van CARL. WILHELM.

Evenals vroeger bij de viering van het Juliana-feest, en bij de uitvoering der Jongelieden-afdeeling van het A. N. V. is thans opnieuw gebleken, dat de Curaçaosche burgerij over zeer goede krachten op muzikaal gebied beschikken kan Telkens werd een nieuw ensemble gevormd.

Zou daar nu niet iets blijvends gesticht kunnen worden, een Liedertafel, of Muziekgezelschap, om bij feestelijke gelegenheden een mooie uitvoering te geven? Is 't niet jammer, dat vele goede krachten verstrooid blijven, terwijl bij onderlinge samenwerking zeer velen van hunne talenten zouden kunnen genieten ? Wie neemt het initiatief?

Het Koninginnefeest.

Door de twee uitvoeringen, boven vermeld, werd het Koninginnefeest reeds voorbereid, maar Dinsdagavond is het op plechtige wijze ingeluid in de Club „Curaçao", waar het recht gezellig en prettig toeging. Ook hier bevond zich weder de Gouverneur onder de genoodigden. Door drie schoten werd te middernacht het geboortefeest van Hare Majesteit aangekondigd. 's Morgens vroeg werden de militairen door een muzikale reveille gewekt en een oogenblik later de nationale liederen op het bastion gespeeld, toen na het lossen van een kanonschot overal de vlaggen en wimpels geheschen waren. Toen volgde de parade en daarna begon de feestcommissie met de uitvoering van haar program. Het feestprogram was dit jaar al bizonder sober opgemaakt, met slechts zeer vage aanduidingen van wat er eigenlijk te doen was, maar voegen wij er aanstonds bij, het is erg mee gevallen. De volksspelen werden door een groote menigte bijgewoond en waren dit jaar bizonder geanimeerd, ofschoon de eigenlijke deelnemers nu juist niet zoo talrijk waren, tengevolge van de vage bekendmaking van het program veronderstellen wij.

Bij de publieke audiëntie ten Gouvernementshuize vertolkte de Edelgrootachtbare Heer Mr. J. B. GORSIRA, op zeer welsprekende wijze de gevoelens der bevolking, wier gelukwenschen de Gouverneur beloofde aan Hare Majesteit te zullen overmaken.

De Societeit „De Gezelligheid" hield weder hare jaarlijksche feestelijke receptie, waar ook de Gouverneur ontvangen werd. Inmiddels hadden de wedstrijden plaats van de pontjes en de zeilschepen. De uitvaart van een zevental ranke bootjes met hun blanke zeilen leverde een zeer mooi gezicht op. Jammer, dat niet een vast punt in zee, in 't gezicht van de haven, als einddoel was aangegeven, nu zeilden zij allen naar Caracasbaai en kwamen, door slechts zeer weinig toeschouwers opgemerkt, om over eenen van hun tocht terug. Om één uur werd aan de arme schoolkinderen versnaperingen uitgedeeld. De feeststemming werd er verder in gehouden door muziekuitvoeringen van het Weerbaarheidscorps, van de Militaire Kapel en door de Weesjongens van Sta Rosa. Deze laatsten mogen wel even afzonderlijk worden vernoemd, daar hun dirigent, Maestro PEROTTO, voor de zware taak stond een uitvoering te geven met nog zeer jeugdige dilettanten, die eerst kortelings konden worden opgeleid, daar van de vroegere goed geschoolde kapel nog slechts twee muzikanten over waren. Alle anderen hebben successievelijk het Weeshuis verlaten.

Het Publiek, dat zeer talrijk was, heeft echter meermalen door applaus van zijn tevredenheid blijk gegeven, en werkelijk, sommige stukken werden ook zeer goed gespeeld.

Het vuurwerk, waarvan wij heelemaal geen program ontvingen, was dit jaar zeer mooi, vooral het slotstuk, het borstbeeld van Hare Majesteit, door lauweren omgeven, op een door 'n magnesiumzon hel verlichte transparent, geflankeerd door vuurfonteinen en draaiende bengaalsche zonnen, was allerverrassendst.

Aan den Heer MANUEL, die met zijn stille werkers, voor een vlug en geregeld verloop zorgde, alle lof.

De taptoe en muzikale rondgang met bengaalsche toortsen besloot de feestelijkheid, die uitstekend is geslaagd en zeer ordelijk verliep, dank zij de goede gezindheid onzer bevolking en het tactvolle optreden der Politie.

St. Thomaskring.

Maandagavond nam de Weleerw. Pater R. J. C. WAHLEN afscheid van zijn Kring en droeg het bestuur daarvan over aan den WelEerw. Pater I. VERRIET. De Hoogeerw. Pater Pro-Vicaris was bij de plechtigheid tegenwoordig en hield een zeer mooie rede om den leden nogmaals het doel van den Kring duidelijk en klaar voor oogen te stellen, hen op te wekken tot trouwe deelneming aan de vergadering, en een warm woord van oprechten dank te spreken tot Pater WAHLEN, die zich wegens te drukke bezigheden genoodzaakt zag ontheffing van het directeurschap aan te vragen.

De nieuwe Directeur, Pater VERRIET heeft door zijn hartelijke en welsprekende woorden het hart zijner jongens reeds gewonnen.

Moge de St. Thomaskring onder zijn bekwame leiding groeien en bloeien tot in de lengte van dagen.

Koloniale Raad.

Naar aanleiding van het Voorloopig verslag van den Raad over de Verordening, houdende herziening der bepalingen omtrent de kiesgerechtigheid voor de Kamers van Koophandel en Nijverheid in de kolonie Curaçao heeft de Gouverneur de volgende memorie van antwoord ingediend :

Het aantal kiezers bedraagt thans 180 en zal, wordt het ontwerp verordening, met ongeveer 60 toenemen. zoodat het kiezerscorps in de oogen van ondergeteekende klein zal blijven.

De samenstelling der kiezerslijsten zal aan 2 ambtenaren 10 dagen werk geven, voor zooveel de kohierbelastingen betreft.

Gaarne wordt toegegeven, dat dit werk zou verminderen wanneer men om kiezer te zijn op *één der kohieren* voor minstens f 50.—zou moeten zijn aangeslagen.

Doch het komt meer rationeel voor, de kiesgerechtigdheid te bepalen naar hetgeen men, die belastingen *samengenomen*, betaalt.

Wat de naamlooze vennootschappen en zedelijke lichamen betreft, op de belangen der eerstgemelde zal voldoende worden gelet, wanneer de in privé zeker wel meestal gerechtigde directeuren hun stem uitbrengen, terwijl het doel der laatstgemelde rechtspersonen hen minder voor kiesrecht in aanmerking doet komen."

Gisteren is ook het Voorloopig Verslag van den Raad verschenen omtrent de voorgestelde wijziging der Zegelverordening.

Algemeen was men ingenomen met de indiening van de ontwerp-verordening en sprak zijne waardeering uit over de voorgestelde wijzigingen, welke de praktijk het Bestuur heeft geleerd noodig te zijn.

De Raad heeft van deze welkome gelegenheid gebruik gemaakt om ook van zijn kant nog eenige andere nieuwe wijzigingen voor te stellen, die evenzeer aan de praktijk zijn ontleend.

De samenswering tegen Gomez.

„*Tristes Verdades*" Droeve waarheden, is de titel van een groot manifest op Trinidad, 8 Augustus ll. openbaargemaakt door M. V. ROMERO-GARCIA.

Het stuk is te lang om het over te nemen. Toon en inhoud worden genoeg bekend uit het begin, dat aldus luidt:

„Men zegt, dat wij hier op Trinidad een samenzwering smeden.

En waarom zouden wij samenzweren?

En tegen wien?

Men zweert samen tegen een erkende regeering, tegen een wettig bestuur, en men zal toch moeten toegeven, dat het samenraapsel van hongerlijders en schansloopers, wat in Venezuela gebiedt, geen regeering, noch bestuur is, noch nieuw, noch oud," etc. etc.

„De analphabeet JUAN VICENTE GOMEZ was partijgenoot en medeplichtige van CIPRIANO CASTRO gedurende de negen jaren van de *Restauracion*. Was CASTRO een moordenaar, GOMEZ moordde mee met CASTRO; was CASTRO een dief, GOMEZ roofde mee met CASTRO; was CASTRO een tyran, GOMEZ tiranniseerde tegelijk met CASTRO; de *Restauracion* was een stille Vennootschap, wier firma nog geldt op de Venezolaansche en vreemde markten : *Castro, Gomez & Compagnie.*"

Wat voor ons meer van belang is dan al deze rimram, is de volgende uitlating:

„De rooverhoofdman GOMEZ heeft alle politieke vrienden in Venezuela bedrogen, evenals alle Mogendheden die met hem hebben onderhandeld, inclusief Engeland en Nederland, die hem zoo krachtig geholpen hebben; — dien ten gevolge, om zich in zijn bestuur staande te houden, kan hij op niemand meer rekenen, tenzij op den directen en publieken steun der Vereenigde Staten."

Let ook op de volgende verklaring:

„Generaal Cipriano Castro is nog steeds de constitutioneele president van Venezuela, en als zoodanig kan hij met iedere Mogendheid onderhandelen.

Zou GOMEZ soms durven verklaren, dat op dit oogenblik geen enkele Europeesche Kanselarij met President Castro aan het onderhandelen is?"

Ten slotte nog een grapje. Het manifest zegt:

„De 30 % additioneele rechten, door Venezuela geheven van goederen afkomstig van de Antillen hebben voor oorzaak niet een vijandschap tegenover den handel der Antillen, noch een protectie van de Europeesche waren, maar enkel en alleen een fiskale compensatie wegens het verschil in vracht der verpakking.

De Venezolaansche douane houdt stijf vast aan het bruto gewicht, zoodat de goederen ook betalen voor de verpakking, alsof het goederen waren, hieruit volgt dan noodzakelijk dat, daar de verpakking uit Europa steviger en zwaarder is dan die van goederen van de Antillen afkomstig, en deze laatste veel lichter is dan die uit Europa komen, de Venezolaansche Fiscus (op de goederen van de Antillen ingevoerd) verlies lijdt door vermindering van inkomende rechten; dit verlies nu werd door President Guzman Blanco gedekt door de meerdere heffing van 30 %."

Is dat niet allergrappigst van onnoozelheid! Of de burgers al hun goederen goedkooper en gemakkelijker van de nabijgelegen Antillen kunnen betrekken, beteekent niets, de schatkist is de hoofdzaak, niet het welzijn der burgers.

Verbannen.

De *New York Herald* van Zaterdag 20 Augustus, maakt openbaar een kort rapport van den Heer John Brewer, Consulair agent der V. S. te Caracas, waarbij hij aan het Staatsdepartement mededeelt, dat 46 partijgenooten van den oud-president Castro uit Venezuela verbannen zijn. Zij werden gebracht aan boord van een schip dat koers zette naar Puerto Rico.

Regenval.

Gedurende maand Juli

	m.M.
Fort Amsterdam	23.5
Plantage	
„ Klein Sta. Martha	8.8
„ Siberie	15
„ Hoffi abao.	54.6
„ Cas Chikitoe	12.1
„ Gr. St. Joris	11.5
„ Klein St. Joris	13.
„ Sta. Rosa	22.3
Beekenburg	18.9
„ Noordkant	21.5

Scheepvaart.

In dank ontvangen van het Kantoor van In- en Uitklaring den staat der in- en uitgeklaarde schepen.

Gedurende de maand Augustus zijn hier binnengevallen:

Stoomschepen	27
Zeilschepen	101
Totaal	128 schepen

In de vorige maanden:

Stoomschepen	197
Zeilschepen	741

Totaal generaal:

Stoomschepen	224
Zeilschepen	842
	1066 schepen

K. W. I. M.

De Koninklijke West Indische Maildienst heeft dezer dagen een nieuw stoomschip besteld ter vervanging van de *Prins Willem II.* Het nieuwe schip, dat *Oranje Nassau* zal heeten, wordt geleverd door de Koninklijke Maatschappij „de Schelde" te Vlissingen en moet worden afgeleverd in Juni van het volgend jaar. Het belooft een echt modern schip te worden. De passagierskajuiten komen midscheeps.

Op het opperdek is vóór de eetsalon met aan bakboord de 2e klas-hutten en eetsalon 2e Kl. Aan stuurboord zijn de hutten voor 't scheepspersoneel en een doorloopende dienstgang, waardoor het geloop van het scheepsvolk over het promenadedek en brugdek vermeden wordt. Op het brugdek is een rooksalon en „social hall" met 20 hutten 1 kl., elk met 2 couchetten en een sofa, die als couchet ingericht kan worden. Deze hutten komen uit op 2 gangen in de midscheeps.

De afmetingen zijn als volgt:
lengte 350'
breedte 44'
Deadweight capacity 2750 Ton.
Snelheid 13 Mijl.

Het schip zal ± 3200 bruto Registertonnen meten met een laadruimte van ± 150.000 cub. voet.

Op het promenadedek bevindt zich de hut van den Kapitein, benevens 4 reservehutten, waarvan één eventueel kan ingericht worden voor draadlooze telegrafie. Hier boven bevindt zich een „shadedeck", eigenlijk een vaste houten tent.

De geheele inrichting is „up to date" en wij gelooven, dat het een zeer mooi en confortabel schip voor de passagiers zal worden.

Een Jubileum in de Kon. West-Ind. Maildienst.

Maandag, 8 Augustus, heeft de heer Y. PALS den dag herdacht, waarop hij voor 25 jaar in dienst trad bij de Stoomvaartmaatschappij „Koninklijke West-Indische Maildienst" te Amsterdam. Als derde officier in dienst gekomen, doorliep de heer PALS de verschillende rangen en voerde daarna gedurende eenige jaren het commando over verschillende stoomschepen van den Kon. West-Indischen Maildienst, om ten slotte eene positie aan den wal te aanvaarden. Heeft de Jubilaris zich reeds als gezagvoerder buitengewoon populair weten te maken onder hen die als passagiers op de schepen naar de West-Indische Koloniën reisden, ook in zijn tegenwoordigen werkkring heeft hij zich talrijke vrienden weten te verwerven.

Ook op Curaçao telt de heer Pals talrijke vrienden, niet het minst onder de Curaçaosche werklieden, voor wie hij altijd goed en rechtvaardig was.

Op den dag van zijn jubilé werd de jubilaris aan de inrichtingen der Maatschappij gehuldigd.

Na eerst door de directie en door den inspecteur te zijn gecomplimenteerd en van hen toepasselijke geschenken in ontvangst te hebben genomen, werd de jubilaris door een comité uit de werklieden naar het schaftlokaal geleid, hetwelk door het initiatief van den heer W. de Graaf, beëedigd maatopnemer, in een smaakvolle zaal herschapen was. Een breede schaar van werklieden stond hier opgesteld en onmiddellijk nam de heer de Graaf het woord, om in een flinke redevoering te doen uitkomen hoe moeilijk het is, om als chef op een groot werk op te treden, daar men voor de werklieden als het ware oog en oor tegelijk moet zijn. Een goed chef, zooals de heer Pals echter kan ook onderlinge sympathie onder de werklieden wekken en dat dit hier het geval was, mocht blijken uit al dit groen en deze bloemen en vlaggen, doch bovenal uit een meer blijvend geschenk in den vorm eener zeer keurige pendule met candelabres. „Indien U te midden van uw gezin uitrust van den arbeid, en deze klok hoort tikken, zoo besloot de heer De Graaf, dan hopen wij, dat U dikwijls denken moogt: dat is van mijn brave jongens."

Daarna volgde de huldiging in het hoofdgebouw, waar de heer W. Claesie namens het kantoorpersoneel, de heer G. D. Nieman namens de gezagvoerders en de heer A. van Vliet namens de cargadoors hunne hartelijke gelukwenschen van smaakvolle geschenken deden vergezeld gaan. Ook de heeren van Schie en Wiedeman, bazen bij de Maatschappij, boden den jubilaris een aanden-

ken aan en vele belangstellenden kwamen den sympathieken heer Pals de hand drukken.

De Maasbode.

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

219 ratten
111 muizen.

¡Een wonder uit de 17e eeuw.¡

In de *Correspondence de Hambourg* (vol. IV. fol. 170) wordt een onuitgegeven document gepubliceerd, dat ontdekt is in de archieven van het ministerie van Buitenl. Zaken, n.l. een brief uit Hamburg van baron Bidal, resident van den Koning in Neder-Duitschland, aan den markies de Lyonne.

De brief, gedateerd Hamburg 9 Aug. 1670. luidt aldus:

......Hier in de stad is een wonderlijke zaak voorgevallen. Een predikant, preekende in de kerk van St. Jan, een der voornaamste kerken van deze stad, zeide dat, als wij de H. Maagd vereerden, zulks afgoderij was, en dat de H. Maagd een zondares geweest was, evenals andere menschen; nauwelijks had hij deze woorden gesproken of een Mariabeeld, dat 5 el hoog van den grond in een nis stond, kwam naar beneden, brak vier plavuizen stuk en bleef overeind staan met het kindje Jesus in de armen, zonder dat er iets aan beschadigd was. Het veroorzaakte een leven als een donderslag. Het volk, dat kwam toegeloopen en het wonder zag, liep vertoornd de kerk uit en vloekte den predikant. Men heeft dit beeld weer in zijn nis gezet en men gaat er naar kijken......

w. g. Bidal.

De Koning en de Koningin van Belgie naar Nederland.

De *Vlaamsche Gazet* schrijft:

„De reis naar Holland en het bezoek aan het Nederlandsche Hof, door den Koning en de Koningin te doen, is nu bepaald vastgesteld.

„De afreis heeft plaats den 14 September om 's avonds te Amsterdam aan te komen, waar onze Vorsten zullen vernachten in het paleis van den Dam.

„Den 15 en 16 September worden aan ontvangsten, bezoeken en plechtigheden besteed. Den 17 September wordt in gezelschap van Koningin Wilhelmina en prins Hendrik de reis naar 's-Hage aanvaard.

„Na een dag verblijf in de Hofstad, keeren Koning Albrecht en Koningin Elisabeth naar Brussel terug".

Uit de Republieken.

Roosevelt geslagen.

Zou de geschiedenis zich gaan herhalen? Op den avond voor de aankomst van Roosevelt te New-York, vertelde hem een zijner medepassagiers aan boord der „Kaiserin Augusta Victoria" van Admiraal Dewey, die, met roem overladen, onder 't hoogste enthousiasme werd ingehaald, doch weinige maanden later met een gebroken hart zijn land verlaten moest. Men meldde erbij, dat Roosevelt diep onder den indruk was van dit verhaal. De blijde inkomst van Adm. Dewey leek nog een begrafenis bij den jubel waarmede Roosevelt ontvangen is. En nu reeds, enkele weken na zijn aankomst, heeft hij vier nederlagen te boeken.

Hij werd definitief geslagen bij zijn steun van het wetsvoorstel van Gouverneur Hughes, had geen succes toen hij zijn hulp verleende aan de Garfield-Pinchotbeweging in de Statenbijeenkomst van Ohio, en zijn poging om zijn neef Th. D. Robinson te doen benoemen tot candidaat als afgevaardigde voor Herkiner county leed eveneens schipbreuk. En thans viel hij met 15 tegen 20 stemmen als tijdelijk hoofd voor de aanstaande republikeinsche staten-conventie, terwijl Mr. Sherman gekozen werd. De keuze geschiedde, naar men zegt, met toestemming van President Taft, die op de vraag wat hij dacht van de keuze van Roosevelt, zeide, dat hij met genoegen zijn voorganger zou werkzaam zien in de politiek van den staat New-York, sterk drukkend op de woorden: New-York-staat.

Toen Roosevelt den uitslag vernam, moet hij gekookt hebben van woede en het besluit gemaakt hebben den strijd tot het eind door te zetten.

President Montt van Chili.

President Montt, die een paar weken geleden zoo plotseling te Bremen overleed, heeft een groote rol gespeeld in de geschiedenis van Chili. Hij was 61 jaar oud, waarvan hij de laatste dertig jaren in het publieke leven doorbracht. Hij was een man van breede, liberale inzichten, en als lid van 't Huis van Afgevaardigden, als Senator, minister van openbare werken en als President heeft hij gestadig gearbeid voor de welvaart van zijn land.

Verbeteringen op alle gebied werden door hem bevorderd, en hij liet meer staatsspoorlijnen aanleggen dan eenig ander president.

Hij werd in September 1906 met een enorme meerderheid van stemmen president gekozen. Zijn vader Manuel Montt was president van 1851—1861. In alle officies onderscheidde hij zich door een verzoenende en wel omschreven politiek. In de debatten over buitenlandsche politiek sprak hij zich altijd uit ten gunste van een vreedzame oplossing der moeilijkheden. Aan hem is het te danken dat in de jaren 1889 en 1902 het grensgeschil tusschen Argentinië en Chili, toen praktisch beiden bereid stonden en alleen op een bevel wachtten om op te trekken, tot een gelukkig einde kwam. Aan de Chileensche delegatie op het Pan-Amerikaansch Congres had hij de opdracht gegeven om al hun best te doen de Amerikaansche republieken nauwer met elkaar te verbinden, want, zeide hij: „Wij allen hebben hetzelfde ideaal—Amerikanisme, hetgeen echter niet beteekent, dat wij tegenover de Europeesche naties iets anders dan de meest vriendschappelijke gevoelens koesteren. De Monroe-leer heeft opgehouden van praktische waarde te zijn, daar niemand er aan denkt de onafhankelijkheid der Amerikaansche volkeren aan te vallen."

Juist een maand geleden ging hij op reis naar Europa, om er herstel te zoeken voor een hartziekte. Hij was de gast van President Taft en aan boord van de „Kaiser Wilhelm der Grosze" ontmoette hij de Mayor van New-York, Mr. Gaynor, op wiens leven, enkele oogenblikken na dat hij president Montt verlaten had, een aanslag gepleegd werd. Men vermoedt dat dit zijn hart zoozeer getroffen heeft, dat het zich niet heeft kunnen herstellen, en hij enkele dagen daarna bezweken is. Chili verliest in hem een harer grootste zonen en zal zijn verlies lang gevoelen.

Het *Pan-Amerikaansch Congres* heeft zijn arbeid voltooid. In de vergadering van 15 Aug. werd la Habana aangewezen als de plaats voor het volgend Congres.

Ook werd er een overkomst aangenomen, die alle Zuid-Amerikaansche republieken verplicht om alle geldelijke geschillen die niet langs diplomatieken weg kunnen opgelost worden en alle geschillen die op het artistiek en litterair eigendom betrekking hebben aan een scheidsgerecht te onderwerpen. Te Buenos-Aires zal een paleis gebouwd worden, uitsluitend voor het Congres bestemd.

Peru en Ecuador schijnen nog maar steeds op voet van oorlog te leven. Voortdurend komen er berichten die er op wijzen dat de vrees voor oorlog nog niet geweken is. Als een bom viel in politieke en sociale kringen het bericht van een geheim verbond tusschen Colombia en Ecuador. Van alles maakt de politieke oppositie gebruik om de regeering in diskrediet te brengen. Een vereeniging van notabelen te Lima heeft zelfs in naam van het vaderland gevraagd dat de President zijn ontslag zou nemen. Het volk is met alle kracht tegen den oorlog gekant.

Ecuador schijnt zich sterker te gevoelen en is vol vertrouwen op de overwinning.

Nicaragua is thans op weg naar den vrede, die het zoolang heeft moeten derven. Dr. Madriz heeft na de beslissende nederlaag zijner troepen van het presidentschap afstand gedaan ten gunste van Gral. Jose Dolores Estrada, de broeder van het hoofd der opstandelingen. Volgens de berichten heeft Madriz zich naar Honduras ingescheept en duren de vijandelijkheden tegen de Amerikanen voort. Binnen zes maanden zullen de geregelde verkiezingen plaats hebben voor het presidentschap.

Ongehoorde wreedheden zijn er in de laatste maanden door het leger van Madriz bedreven. Werden zij door de revolutionairen verslagen en konden zij hun aanval niet meer uithouden, dan koelden zij hun woede aan weerlooze vrouwen en kinderen. Meer dan honderd zijn er gevangen genomen om een langzamen hongerdood te sterven in eene tot gevangenis ingerichte kerk. Kinderen van 12—14 jaar werden opgehangen. Aan alles leden de gevangenen gebrek, zelfs aan water. Wie in hun handen viel, kon zich voor verloren houden. Het minste was nog in koelen bloede, na allerlei martelingen doorstaan te hebben, gefusileerd te worden. Wat zij beoogden, een schrikbewind te vestigen, is hun niet gelukt. Doch de oogen van het volk hebben zij geopend. Terwijl het volk millioenen moest opbrengen, leden de soldaten gebrek aan kleeding en voedsel, en de millioenen verdwenen in de zakken van enkele gunstelingen. Het is te hopen dat eindelijk eens de vrede moge komen, die de onmisbare vereischte is voor allen geestelijken en stoffelijken vooruitgang.

Porfirio Diaz.

Uit San Francisco wordt aan het *H. v. A.* geschreven:

Gelijk mijn talrijke lezers reeds door berichten in dit blad bekend zal zijn, werd kortelings de 80-jarige generaal Porfirio Diaz, die reeds zes-en twintig jaren lang als president aan het hoofd van de aangrenzende zuster-republiek Mexico heeft gestaan, als zoodanig herkozen, en dat wel weer voor een tijdperk van zes jaren.

De berichten nu, welke dadelijk na deze verkiezing uit de Mexicaansche hoofdstad tot ons kwamen, zeggen alle, dat de herkozen president eene overgroote meerderheid van stemmen behaalde, hetgeen geenszins te verwonderen is, indien men weet, dat stemmen tegen Diaz in Mexico als een bizonder groot waagstuk moet worden aangemerkt, daar zij, die zich daaraan schuldig maken, bij ontdekking immer zwaar gestraft worden. Intusschen dient echter verklaard te worden, dat de herkozen grijsaard voorzeker wel als de meest geschikte persoon voor dictator van Mexico dient te worden aangemerkt.

In het huidige stadium van politieke beroeringen in die zusterrepubliek toch, is hij, die aan het hoofd van het bewind staat, wel genoodzaakt dat bewind met ijzeren vuist, en op echt militaire wijze te voeren, en zeer zeker zou Mexico zonder Diaz' zoo streng optreden gedurende al den tijd, dat hij president is, zich thans waarschijnlijk in denzelfden hopeloozen toestand bevinden als de Midden-Amerikaansche republiek Nicaragua, welke — gelijk algemeen bekend mag verondersteld worden — zich in een staat van politieke anarchie bevindt.

Nagaande wat Porfirio Diaz dan alzoo voor zijn land gedaan heeft, dient voorzeker wel in de eerste plaats te worden opgemerkt, dat, toen hij voor de eerste maal tot president gekozen werd, er hoegenaamd geen geld in de schatkist was en dat het krediet, hetwelk Mexico in het buitenland genoot, gelijk was aan zero. Slechts tien percent van al de bewoners der republiek konden toen lezen en schrijven en de handel stond op een al bijzonder laag peil. In het kort: gansch de toestand stond gelijk met die, welke in de zuidelijke Staten der Unie heerschte tegen het einde van den Civil War.

Al heel spoedig na zijn optreden als president echter, wist Diaz eene groote verbetering teweeg te brengen. Immers, binnen zeer korten tijd had hij, en dat wel met de voorlichting van een genie op financieel gebied als José Limantour, gansch het financieele stelsel georganiseerd en het nationale krediet in eere hersteld, terwijl hij tevens aan de rooverijen en moorden, welke tot op dien tijd zoo menigvuldig in gansch het land voorkwamen, een einde maakte door tal van gewezen misdadigers te vereenigen tot een korps bereden policie, de zoogenoemde „rurales", hetwelk veel overeenkomst vertoont met het zoo kranige bereden politiekorps van het noordwesten van Canada.

Tegenover revolutionnairen betoonde Diaz zich reeds vanaf den beginne onverbiddelijk streng. Zoo werd hem eens gevraagd, wat er gedaan moest worden met een beruchten oproermaker, die eindelijk in handen der politie gevallen was, waarop zijn antwoord dadelijk luidde: „Breng hem ter dood, terwijl wij hem nog in handen hebben", aan welk bevel onmiddellijk gevolg werd gegeven.

Ter aardige illustratie van de wijze, waarop in Mexico de verkiezing van de hoogstgeplaatste staatsambtenaren, als gouverneur en dergelijken plaats heeft, diene het volgende voorbeeld.

Nog niet lang geleden stelden de bewoners van Yucatan, welke het Mexicaansche gouvernement steeds zooveel last bezorgen, iemand tot kandidaat voor gouverneur, met welke kandidaatstelling de president gansch elijk niet ingenomen was. Door hem werd dan ook al ras een andere kandidaat gesteld, doch deze werd bij de verkiezing verslagen. Niet zoodra nu had Diaz zulks vernomen, of hij verzond het volgende telegram naar den zetel van het hoofdstembureel: „Ik ben verheugd te vernemen, dat mijn kandidaat gekozen is en ik zal troepen zenden om hem te doen inhuldigen."

De Yucatans begrepen al dadelijk, wat die laatste woorden van het telegram beteekenden en zij haastten zich dan ook om de bij de kiezing uitgebrachte stemmen over te tellen — voor de grap natuurlijk! En ziet, bij deze hertelling nu bleek, dat men zich bij de eerste telling „vergist" had en de kandidaat van den president gekozen was, waardoor een groot bloedbad voorkomen was.

Voorzeker is het geenszins een ideale vorm van regeering, welke er in Mexico bestaat, doch onder de huidige omstandigheden is die wel noodzakelijk.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1910.	Marcb.	Philad.	Zulia.	Carcas.	Marcb.	Philad.
Vertrekt van New-York	Juli 23	Juli 30	Aug. 6	Aug. 13	Aug. 20	Aug. 27
Komt aan te San Juan		Aug. 4		18		Sept. 1
Vertrekt van „		5		19		2
Doet Curaçao aan		7		21		4
Komt aan te La Guaira	30	8	13	22	27	5
Vertrekt van „	Aug. 1	9	15	23	29	6
Komt aan te Pto. Cabello		10		24		7
Vertrekt van „		12		26		9
Komt aan te Curaçao	2	13	11	27	30	10
Vertrekt van „	7	14	22	28	Sept. 4	11
Doet La Guaira aan	8		26		5	
Doet San Juan aan		16		30		13
Vertrekt van „		17		31		15
Komt aan te New-York	15	22	29	Sept. 5	12	19

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Marcb.	Merida	Zulia	Merida	Marcb.	Merida
Vertrekt van Curaçao	Aug. 2	Aug. 8	Aug. 16	Aug. 12	Aug. 20	Sept. 5
Komt aan te Maracaibo	3	9	17	23	31	6
Vertrekt van „	6	12	20	26	Sept. 3	9
Komt aan te Curaçao	7	13	21	27	4	10

Drukker:

B. L. BOGAERS.